

Kun hagyományok fesztiválja

A kun tradíciókkal, valamint a Kiskunság és Nagyunság településeinek mai értékeivel ismerkedhettek meg az érdeklődők a Kun hagyományok kulturális fesztiválján, szeptember 2. és 3. között Budapesten, a Vajdahunyadvárban.

A Magyar Mezőgazdasági Múzeumban a tradíciók megismerése mellett a látogatók képet kaptak a Kiskunság és a Nagyunság településeinek jelenéről, mai értékeiről is. A rendezvényre a szervezők több alföldi, „kun” települést hívtak meg, hogy a fővárosban is bemutathassák kulturális örökségüket és turisztikai ajánlataikat.

Nagy figyelmet kapott a térség mezőgazdasága és a helyi minőségi termékek választéka: legfőképpen a hungarikumok. A látogatók megkóstolhatták a karcagi birka-pörköltet és más népi ételeket, míg a Bor utcában a legjobb kunsági borokat kínálták. A rendezvény mindkét napján múzeumi foglalkozásokkal, nemzeti parkok programjaival, kiállításokkal, színpadi produkciókkal, néptáncsal, zenével, viselet- és fegyverbemutatókkal is várták az érdeklődőket a Vajdahunyadvár udvarán és a múzeum belső tereiben. Mindezek mellett a szervezők gyerekelőadásokkal, bábelőadásokkal, mesemondással is készültek. A mezőgazdasági múzeum „Magyarországi népcsoportok kulturális bemutatkozása” elnevezésű programjának keretében ezentúl minden évben egy-egy magyarországi népcsoport kultúráját, hagyományait és tárgyi világát mutatja be. Első alkalommal a kun népcsoport hagyományai álltak a középpontban.

Köszöntő

Békés, boldog karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag új esztendő-t kívánunk a Kunszövetség minden tagjának!

Elnökség

Több kunszövetségi tagunk is ott volt a kazah expón

A Kazahsztánban zajló Astana Expo szakmai világkiállítás Magyar Pavilionjában a Nagykuság öröksége is bemutatkozott. Erről előtte a karcagi Györffy István Nagykun Múzeumban tartott sajtótájékoztatót Kovács Sándor, a megyei közgyűlés és a Kunszövetség elnöke.

- A több mint 100 ország részvételével zajló expóra a szervezők 2-3 millió látogatót várnak. A világkiállítás fő témája a fenntartható fejlődés jegyében a Jövő Energiája. A Magyar Pavilion koncepciója „Az élet fája” nevet viseli, mely a növényi energiát, mint a legtisztább energiát, az élet forrását szimbolizálja. Kazahsztánt és Magyarországot hagyományosan jó és egyre erősödő kulturális és gazdasági kapcsolat köti össze, amely a közös történelmi, rokoni szálakra vezethető vissza - mondta az elnök, aki szólt arról, hogy a kazah és magyar nép közös ősei a nomád népek és törzsek révén kapcsolódtak össze, s még mai napig élnek a Nagykuságban szép számban kunok - sorolta az elnök, aki a Kunszövetség elnökeként a jövőre rendezendő Kunok Világtalálkozójáról is egyeztet majd a vendéglátókkal.

A Kovács Sándor vezette delegáció tagjai

- Augusztus 18-án az Astana Expón Magyar Napot tartottak, a nagyszabású eseményt a helyszínen tekintette meg Fazekas Sándor földművelésügyi és Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter. A Magyar Napon és az Astana Expo-n közreműködtek Jász-Nagykun-Szolnok megyéből: a Jászság Népi Együttes és a kisújszállási Nagykun Táncegyüttes táncosai a Magyar Lélek című táncprodukcióval.

Az emeritus nagykunkapitányok - Bene Sándor, Horváth György és Smuta Zsolt, valamint a karcagi Kovács Mihály Huszár Bandérium huszárai Orvos-Tóth Endre, Mészáros László, Szentesi László figyelemfelhívó vonulása a történelmi Nagykun zászlóval, a Szolnoki Légierő Zenekar zenei közreműködésével sok látogatót vonzott. A Magyar Pavilionban a Nagykuság kézműves öröksége, megyénk értékei: karcagi kunhímző, karcagi és abádszalóki csipkeverők mellett lesz gasztronómiai bemutató: „Karcagi ízek” szörpök, lekvárok is láthatóak voltak.

Nagy-Pálné Pádár Ágnes kunhímző az alábbiakban osztotta meg velünk kinti élményeit:

- Kötődve szülőföldemhez, kun őseimhez, 2012-ben tanultam meg a kunhímzést (szövő és keramikus mesterségem mellett). A Kunszövetség tagjaként halottam az expo témájáról. Kézművesként elgondolkoztam, *mi közöm lehetne nekem egy ilyen energetikai kiállításhoz?* Viszont a magyarral, kunnal rokon kazak nép, s a *kun-kipcsak hét* az expon nagyon érdekelt, ezért elkezdtem utánajárni, hogyan juthatnék ki kézművesként a kunhímzéseimmel, időközben megfogalmazódott bennem, az is mi közöm lehet a jövő energiájához. Úgy gondolom, *az én megújuló, jövőbe mutató energiaforrásom a magyar; szorosabban a kun néphagyomány ápolása, annak továbbadása (kunhímzés, kunsági népdalok, viselet, karcagi birka-főzés hagyományának népszerűsítése).*

Kíváncsi voltam, hogy más országok egy ilyen megújuló energia témában mutatják be néphagyományukat. Vajon a *világban ki tartja fontos „energiaforrásnak” a hagyományait?* Élő kézműves bemutatót - amit én műveltem 7 napig - nem láttam, bár az összes pavilont képtelen voltam végignézni, hiszen napi 8 órát „dolgoztam” a Magyar Pavilonban. Az óriás Kazak-pavilon (a Nagy Gömb) földszintjét a néphagyomány, ősi kazak kultúra bemutatására rendezték be modern technikai megoldásokkal és installációkkal. A többi 8 emeleten külön-külön a nap, víz, levegő, föld, világűr, stb. energiáját, felhasználását mutatták be monumentális eszközökkel. Ritkaság, különlegesség volt az is, amit mi, magyarok produkáltunk, hogy a pavilon előtt élő népzene-néptánc- népdaléneklés volt minden órában. A Terék József tárogató zenekara a Tápiómentérről képviselte a magyar népzeneét, majd a Debreceni Népi Együttes váltotta pár napig, míg elérkezett az ünnepélyes Magyar nap, amikor a nagyszínpadon a Jászság Népiegyüttes férfias és páros táncaival csalt mosolyt, örömet a nézőtérén ülő mindenféle nemzetiségű vendégek arcára.

Nagy arányban kazak emberek látogatják a pavilonokat. Fontos volt számukra, hogy a magyar/kun rokonnéppel találkozassanak a magyar pavilonban. Nézegették a kunhímzéseimet, és mutogatva mondták: „kazak, kazak” - úgy tűnt, hasonlóságot fedeznek fel a kun és kazak hímzésmotívumok között. Sok asszony, kislány kipróbálta a kunhímzés hamislapos öltését – nagyon tetszett nekik és megcsodálták. Nekem is sikerült néhány mai népviseletet lefényképeznem – idősebb nénik fölvtették és abban látogatták meg a pavilonunkat. Nagy álmom volt látni valami néprajzi vonatkozású gyűjteményt Kazahsztánban. Az expo ideje alatt sikerült járnom a Kazak Nemzeti Múzeumban, ahol történeti és néprajzi kiállítást láthattam, valamint egy „Szkíták aranya” címűt. Nagyon sok képet készítettem az európaiól oly nagyon különböző épületekről, a belvárosi kézművesek jurttát formázó sátrairól. Az expo ideje alatt pompás fényárban úszik esténként a város, nappal pedig mindenhol mindenféle objektum/térplasztika, plakát, zászlók az expora irányítják a figyelmet. Mégis minden apró részletében a hagyományos kazak népi motívumok is ott vannak a házak falán, a fényreklámon, vagy logoként egy-egy rendezvényt hirdetve. Próbáltam mindent, amit lehet magammal hozni onnan képeken. Igazán büszkén gondolok vissza Magyarországra részvételére ezen az expon. Főleg, miután megtudtam: második helyezést ért el a Magyar pavilon a 115 ország közül. Nem tudunk másmilyenek lenni, különleges értékeket hordozunk magunkban és viszünk a népek közé bárhol, bármilyen témához kapcsolódjon is.

Birkafőző fesztivál Karcagon

Június 24-én a karcagi Múzeumparkba több ezren látogattak el a XIX. Karcagi Birkafőző Fesztiválra. Több kis és nagykun kunszövetségi tag is megtisztelte jelenlétével a rendezvényt.

Kovács Sándor, a JNSZ Megyei Közgyűlés és a Kunszövetség elnöke idén is főzött.

- A birkával nem történhet semmi furcsa, idén csak annyiban, hogy kinőtte a lábast, kicsit nagyobb birka került a kaszolyba mint a korábbi években, de valahogy megpróbálunk megküzdeni ezzel a feladattal - szögezi le az elnök, aki bízott abban, hogy a végén az íze olyan lesz, amilyennek lennie kell. - Az a fontos, hogy összejövünk ismerősök, barátok és főzünk egyet. Minden egyes főzőhelyen ismerőssel találkoztam, ez jó érzés. Van, akivel 20 éve nem találkoztam itt összefutottam vele. Amellett, hogy jó pörköltöt eszünk, a barátok, ismerősök is találkozhatnak. Meg vagyok győződve, hogy ez a legnagyobb esemény Karcagon, melyre nagyon sokan jönnek, hiszen aki már evett egy jó birkapörköltet, az visszajön, aki nem szereti, az még nem kóstolt karcagi birkapörköltet, ez a legfinomabb a világon. Több száz éve alakult ki ez a recept, de azt gondolom, ez egy olyan ízvilágú étel, ami bárhol megállja a helyét. Az a legjobb, hogy a miénk, nagykunágiaké, aki reggelire, ebédre vacsorára is tudjuk bármikor enni - sorolta az elnök.

Horváth László tiszteletbeli kazah konzul is 19 éve főz már a versenyen.

- Azt szoktam mondani, csak Karcagon tudnak jó birkát főzni. Nagyon büszke vagyok arra, hogy itt lehetek, s megtanultam a karcagi titkot, mely csak annyi: hagyományos fűszerezést használok. S míg fő, addig a barátokkal egy jót beszélgetünk közben - mondta a konzul.

- A magyar népi kultúra egyik legkomolyabb ünnepén köszöntök mindenkit - kezdte beszédét a színpadon dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter, a Kunszövetség tiszteletbeli elnöke. A fesztivál nagyon komoly értékeket hordoz, hiszen a hungarikumok között a karcagi birkapörkölt legalább annyira népszerű és elismert, mint a honfoglaló magyar íj, íjászat vagy a solymászat. Sokkal többről szól mint egy étel, sok fiatal főz, maga az életérzés is kifejeződik benne - vélte a tárcavezető. A megnyitó után a Kunszövetség sátránál adta át a Sudár István Emlékérmét Kovács Sándor Barakonyi Dávidnak, aki Ópusztaszerről érkezett. A Kunszövetség elnöksége kiemelkedő hagyományörző tevékenysége elismeréseként ítélte neki idén az évente átadásra kerülő, fiatalon elhunyt alapító tagunk emlékét őrző Sudár István emlékérmét.

- Az életem része a huszárkodás - mondta a díj átvétele után a Majsai Kiskun Bandérium közhuszár tagja, aki lassan tíz éve csatlakozott a bandériumhoz, Czinkóczi János meghívására. Nagypám pásztor volt, nagyon szeretem az állatokat és szeretem enni a birkapörköltet is – árulta el a fiatal díjazott.

Tanácskoztak a kis - és a nagykunok

Április 8-án tartotta közgyűlését a karcagi Városházán a Kunszövetség. *Dr. Fazekas Sándor* földművelésügyi miniszter, a Kunszövetség tiszteletbeli elnöke levélben köszöntötte a tagokat. Mint írta, az elmúlt években tartott hagyományörző kulturális és szakmai rendezvények, kiállítások, bálók, fesztiválok tovább erősítették a Kunszövetséget. Az egyesület hagyományörző és értékteremtő munkája évről évre egyre határozottabb szerepet tölt be hazánk kulturális életében amellet, hogy biztosítja a kunok megmaradását a Kárpát-medencében. Magyarországnak és Európának ma egyaránt nagy szüksége van azokra az eleven hagyományokra, történelemformáló erőkire, amelyek a kontinens kulturális egységét létrehozták és éltetik évszázadok óta. Tevékenységükhöz további jó munkát kívánok - írta a tárcavezető, akinek gondolatait *Kovács Sándor*, a Kunszövetség elnöke olvasta fel, majd beszámolt a tavalyi rendezvényekről, amelyet a szövetség támogatott.

A közgyűlés az alábbi idei programokat támogatja, vagy lesz védnöke: Nagykunság Szépe, Kovács Mihály Emléknapi, Karcagi Birkafőző Fesztivál, Nagykunsági Kulturális Napok, Szentmiklósi Napok, Asztanai Világkiállításra népművészek delegálása, bemutatkozás a Vajdahunyad várban, Kevi juhászfesztivál, kunszentmiklósi íjász és redemptus nap, karcagi íjászverseny.

Kovács Sándor elnök ajándékkal köszönte meg a tavalyi évben a Kunszövetségnek nyújtott támogatását András Lászlónak, a Nagykunsági Vízgazdálkodási Társulás igazgatójának, Mészáros Lászlónak, a Kun-Közmű Globál Kft. ügyvezetőjének, Pengő Ferencnek, a Kun-Média Kft. ügyvezetőjének és Kovács István karcagi gazdálkodónak.

- Tisztel Kunszövetség! Örömmel tájékoztatom Önöket - folytatta Kovács Sándor-, hogy dr. Kun Péter, egyesületünk választmányi tagja magas rangú állami kitüntetésben - a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje - részesült. Szívvel gratulálunk neki ezúton is. Még egy kellemes kötelezettségemnek teszek eleget, amikor bejelentem, hogy egyesületünk tagja, a Kun Hírmondó szerkesztője Daróczi Erzsébet, a területi Prima díj közönségdíját nyerte el, valamint az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából tartott ünnepségen dr. Urbán Zoltán megyei rendőr-főkapitány is elismerésben részesítette - sorolta Kovács Sándor, aki virágcsokorral köszöntötte a díjazottat, majd egy Kunszövetséges kötöt adott át a szövetség főzőcsapatának, melyet Kacsádi István vett át. A közgyűlés a Kun Miatyánkkal ért véget, amelyet a kunszentmártoni Balla János mondott el.

A reformáció emlékművét avatták

A debreceni Református Nagytemplom mögött október 31-én avatták fel a reformáció emlékművét, *Györfi Sándor* és *Györfi Lajos* szobrászművészek alkotását. *Balog Zoltán* miniszter avatóbeszédében hangsúlyozta: „hatalmas vállalkozás emlékművet állítani a reformációnak azokban az időkben, amikor a világban és Európában is egyre több helyen csillaghullás van, porba hullik a kereszt. Vagy azért történik mindez, mert a harcokban célponttá válik a kereszténység, vagy azért, mert az egyházközségek közösége elfogy és már nem képes fenntartani nagy múltú templomokat sem, vagy azért, mert a politikai korrektség a tolerancia nagyobb dicsőségére nem bírja el a kereszténység látványát. Most a mi nemzedékünknek kell magasra emelni a keresztet és a csillagot úgy, hogy Debrecenben, Magyarországon, Európában és a világban mások is láthassák - mondta a miniszter. *Kósa Lajos* miniszter pedig arról beszélt, hogy volt időszak, amikor a hit elválasztotta, volt, amikor összekötötte az embereket. A mai kor küzdelmeiben sokkal több minden köti össze a reformátusokat, katolikusokat, az evangélium szerint élőket, mint ami elválasztja. Az egykori András-templomot szimbolizáló és az Úr asztalát is megjelenítő emlékművet *Fekete Károly* tiszántúli református püspök áldotta meg.

XXIII. Szentmiklósi Napok

2017-ben is megrendezésre került a méltán nagy érdeklődést kiváltó Kunszentmiklósi napok szeptember 8-10 között.

A Kálvin téri kisszínpadon már reggel 8 órakor elkezdődtek a programok. A helyszínre látogatók az ágyúszó eldördülése után látványos huszárbemutatót tekinthettek meg. A hagyományokhoz híven a XXIII. Birkafőző versenyen 8 és 13 óra között nyílt lehetőségük a vetélytársaknak kihozni magukból a mesterszakácsot, bebizonyítva ezzel gasztronómiai jártasságaikat. A délelőtti folyamán a népzene és a néptánc került középpontba, a résztvevők betekintheztek a folklór világába, a mindennemű népi hagyományok kitárulkozásába, emellett megtekinthették a Kunszentmiklósi Hagyományörző Néptánc Egyesület fellépését, valamint figyelemmel kísérhették a helyi Varga Domokos Általános Művelődési Központ és a Re-formáció citerazenekar dallamos produkcióit. A kilátogatók részesei lehettek többek között a Szappanos Lukács Népdalkör, a Vadon Nőtt Gyöngyvirág Dalkör és a Szederinda Néptáncgyűttes Ko-

mámasszonyok Csoportja nevet viselő reformáció népi hagyományokat felelevenítő műsorának. Délután a résztvevők több színpadi program közül is válogathattak, hiszen zumba, aerobik és step aerobik bemutatók kezdődtek a szabadtéri pódiumon. A szombati nap eseménysorozatának fénypontja az elkápráztató tűzijáték volt. A nap folyamán állandó programként kirakodóvásár, arcfestés és vidámpark várta a kicsiket és nagyokat egyaránt, valamint lehetőség nyílt az Általános Művelődési Központ kiállításának megtekintésére is.

Redemptios megemlékezések

A **karcagi** Millenniumi Emlékparkban a 2016-ban felavatott Jászkun Redemptio Emlékharangjánál május 4-én délután a Kováts Mihály Huszárbandérium tagjainak és a Kötöny Népe Karcagi Íjászkör Egyesület íjászainak bevonulása után a redemptiora Nt. Koncz Tibor elnök-lelkész, a Nagykunsági Református Egyházmegye esperese emlékezett, majd az emlékharangnál a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés nevében Kovács Sándor elnök, a Kunszövetség elnöke, a Kunszövetség elnöksége nevében Horváth György emeritus nagykunkapitány róttá le a tiszteletét a kun ősök előtt.

A **jászberényi** Déryné Rendezvényházban a kerület történelmi zászlóinak és a Jászkürtnek a fogadását követően a magyar és jász himnusz éneklésével, a Kun Miatyánk szavalatával adták meg az ünnep méltóságát. Daban Horz! – köszöntötte őseink nyelvén a vendégeket Csikós Miklós regnáló jászkapitány ünnepi beszéde nyitányaként, majd szólt arról is, hogy a nagyobb áldozatot és összefogást követelő küzdelmeknek a jászkun redemptio mutatott példát elsőként. Eleink óriási jelentőségű tette a ma élőknek is

irányt mutat összefogásból, hitből, tenni akarásból - hangsúlyozta. Hasonló gondolatokat osztott meg a jelenlévőkkel Borbás Ferenc jászkun kapitány is szónoklatában, majd átadták a Jászkunság Hagyományörzéseért Díjat. A kitüntetést a Jászkun Kapitányok tanácsától idén a kiskun kerületből a fülöpszállási Varga Istvánné nyugalmazott pedagógus, a Nagykunságból a karcagi Ruzicska Ferenc helytörténeti kutató, a Jászságból a jászberényi Besenyi Vendel nyugalmazott agrármérnök, helytörténeti kutató kapta.

Kunszentmiklóson a résztvevők ünnepélyesen megkoszorúzták a Kunbabát a város szoborparkjában, majd a Vásártérre vonultak a hagyományörző lovasok, nádor huszárok, kun katonák, íjások, ahol a seregyűjtőn Lesi Arpád kunszentmiklósi polgármester köszöntötte a jelenlévőket. Az eseményen jelen volt dr. Bálint György regnáló kiskunkapitány, aki szerint kár elvetni azt, ami egyszer már bevált, és évszázadokon át működött. Ilyen dolgokhoz ragaszkodnak a hagyományörzők, akik részben kikapcsolódásként, részben példamutatásként éltetik eleink emlékét. A történelmi hagyományörző haditáborban korabeli fegyvereket, katonai ruházatot és felszerelést mutatott be az Iloncsuk Szabadcsapat.

Miniszteri elismerés

Október 24-én dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter Miniszteri Elismerő Oklevelet adományozott Pengő Ferencnek, a Karcag Televízió tulajdonosának a Jász-Nagykun-Szolnok megyei események objektív tudósításában, a hiteles tájékoztatásban, a Karcag FM Rádió és az infokarcag.hu hírportál irányításában végzett kiváló tevékenységéért. A Kunszövetség tagjai és elnöksége nevében is gratulálunk az elismeréshez Pengő Ferenc tagunknak, egyesületünk támogatójának.

Kazah est Szolnokon

Nagyszabású kulturális eseménynek részese volt Szolnok közönsége november 27-én a Szigligeti Színházban. Az Adventre hangolva elnevezésű, az időskorúak tiszteletére rendezett esten a Kazah Nemzeti Konzervatórium 52 fős kórusa mutatkozott be, akik Kazahsztánban és Európa-szerte is neves fesztiválok és turnék állandó résztvevői. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat és a Kazah Köztársaság Nagykövetségének partnersége nyomán létrejött rendezvényen a közreműködő művészek között volt többek közt vendégművészként közreműködött Lőrincz Judit, Szolnokon élő operaénekesnő és Csányi Valéria, az Operaház karmestere. A rendezvény egyik védnöke Kovács Sándor, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke, a Kunszövetség elnöke volt.

Felhívás

Kérjük, hogy 2018-ban is a Kunszövetséget szíveskedjen támogatni személyi jövedelemadója 1%-ának felajánlásával.

Adószámunk: 18237106-1-16

Köszönettel: a Kunszövetség elnöksége

Kun Hírmondó * a Kunszövetség hírlevele * Kiadja a Kunszövetség * Felelős szerkesztő: Daróczy Erzsébet
Szerkesztőbizottság: dr. Fazekas Sándor, dr. Magyar Gábor, Kovács Sándor, Fejes György, Horváth György, Kun Péter,
Kun Csaba, dr. Mándoki István, Lesi Árpád, Szépe Ferenc, Bene Sándor, †Sudár István
Szerkesztőség címe: 5300 Karcag, Városháza, Kossuth tér 1., tel.: (59) 500-611
web: www.kunszovetseg.hu, e-mail: kunszovetseg@t-online.hu